

عنوان مقاله:

شناخت تحولات ریخت شناختی کلیساهای ارمنی جلفای نو در تعامل با معماری اصفهان

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 16، شماره 79 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

ارغوان پورنادری - پژوهشگر دکتری مرمت ابنیه و بافت های تاریخی، دانشکده حفاظت و مرمت، دانشگاه هنر اصفهان، ایران.

محمد سعید ایزدی - دکتری معماری-مرمت شهری، استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه بوعلی سینا همدان، ایران

محمود قلعه نویی - دکتری شهرسازی، دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، ایران

حسین پورنادری - کارشناسی ارشد معماری، استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: کشور امروزی ارمنستان، که بخشی از اورارتوی باستانی است، اولین سرزمینی است که مسیحیت را به طور رسمی پذیرفت، قدیمی ترین کلیساها را ساخت و معابد قدیمی را به کلیسا تبدیل کرد. با کوچ آرامنه و همزمان با برپایی جلفای اصفهان در دوره شاه عباس اول، بنای کلیساها با برخورداری از تجربه های کهن و با فرمان عدم تعارض با ابنیه پایتخت به شکل دیگری به منصف ظهور رسیدند. به نظر می رسد در سابقه پژوهش های محققان درباره کلیساهای جلفای نو، به معماری و مناسبات فرهنگی بستر جدید توجه کافی نشده است. شناخت روند نزدیک شدن معماری مذهبی آرامنه جلفا به معماری اصفهان و بهره گیری از نتایج آن در طرح های مرمت شهری خصوصا در محله جلفا ضرورت این پژوهش است. هدف: پژوهش، با هدف شناخت ساختار کالبدی-فضایی و تحولات ریختی بنای اصلی کلیساهای جلفای نو در تعامل با معماری اصفهان، در جست وجوی پاسخ به این پرسش است که تحولات ریخت شناختی ساختمان اصلی کلیساهای جلفای نو چگونه بوده است کدام گونه مولد و آغازگر پیشرفت طرح های بنای کلیسایی بود در روند تحولات ریختی کلیساها، چگونه معماری ساختمان اصلی کلیساها به معماری اصفهان نزدیک شد روش: پژوهش با روش تفسیری-تاریخی انجام شد و داده ها، با توجه به مدارک و اسناد موجود و برداشت های میدانی، گردآوری شده اند. نتیجه گیری: نتیجه پژوهش حاکی از الزام به رعایت گونه ای محدودیت در فرم تبیین شده بنای کلیساهای ارمنی است. وجود گونه مولد و تاثیرپذیری از تکنیک های معمارانه دوره شاه عباس اول در سیر تحولات ریختی تایید می شود. در مقایسه با معماری شاخص اصفهان این دوره، تحولات ریخت شناختی ساختمان اصلی کلیساها نشانه گرایش به ایرانی شدن سبک معماری دارد. کلیسای گئورگ مقدس اولین بنای کلیسایی با ویژگی های معماری ایرانی است که امکان تحولات کالبدی-فضایی بعدی را فراهم کرد. ساختار کالبدی-فضایی کلیساهای مریم مقدس و بتختم مقدس با مساجد شیخ لطف الله و جامع عباسی قابل مقایسه است و بخشی از چگونگی تحولات در گونه مولد را به خوبی نشان می دهند.

کلمات کلیدی:

ریخت شناسی، گونه، کلیساهای ارمنی، جلفای نو (جلفای اصفهان)، معماری دوره شاه عباس اول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/977645>

